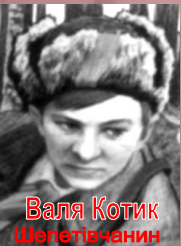


Шепетівка у вогні війни

Ілюстрований додаток до газети «Шкільний вісник» №8 НВО2 м. Шепетівки

Сотні мешканців Шепетівщини згуртувалися з втікачами з німецького полону та створили загони народних месників-партизан, наймужніших з них нагороджено найвищими нагородами Радянського Союзу



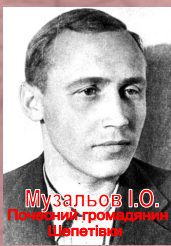
Валя Котик
Шепетівчанин

За проявлені мужність і візгаву юному партизану 27 червня 1958 р. присвоєно звання Героя Радянського Союзу посмертно.



Одуха А.3.
Партизан - підпільник

За особисту доблесть, за організацію партизанського руху на окупованих територіях Шепетівщини присвоєно звання Героя Радянського Союзу

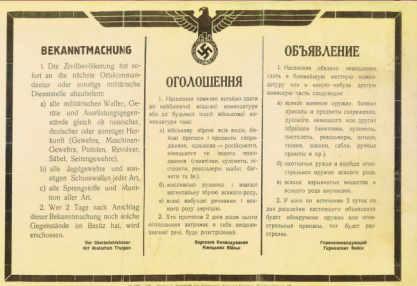


Музалов І.О.
Партизан-громадянин Шепетівки

За вміле керівництво партизанським загonom 2 травня 1945 р. присвоєно звання Героя Радянського Союзу.



mina.ru



Німецька пропаганда намагалася перетворити населення на зрадників свого народу.



mina.ru



Листівка, де йде мова про втрату німцями Шепетівки



Багато згадок про так трагічне та героїчне минуле залишилися у нашому місті

Історична довідка

Гряди роки Великої Вітчизняної відходять в історію, 66 років пройшло з того часу, та пам'ять людська не забуває нічого... Майже 2 роки велася запеклі бої за визволення України. Перемога над фашистською Німеччиною складалася із цілої низки великих і малих перемог. Серед них – визволення Шепетівського краю. Визволення Поділля розпочалося з 1944 р. На підступах до Шепетівки ворог зосередив значні сили. Він намагався будь-що втримати цей важливий стратегічний центр. За 952 дні фашистської окупації в місті було знищено близько 10 тисяч мирного населення, насильно вивезено в гітлерівську Німеччину близько 2 тисяч чоловік. На околиці міста знаходився табір для військовополонених, в якому було замордовано 20 тисяч солдатів та офіцерів. Окупанти зруйнували всі промислові підприємства, 1908 будинків, Будинок культури, Будинок поенів, красавничий музей, школи, бібліотеки, повністю був зруйнований залізничний вузол... 7 січня 1944 року льотчики 525 штурмового авіаполку здійснили бойовий удар по скупченню ворожих сил на залізничній ст. Шепетівка. 13 січня 1944 р. було визволене село Корчик. Так розпочався перший етап Рівне – Луцької операції. У перших числах лютого 1944 р. війська 60-тої Армії 1-го Українського фронту наблизилися до міста. 11 лютого 1944 р. у результаті кровопролитних боїв військами цього ж фронту під командуванням І. Д. Черняховського Шепетівка була звільнена.

Гурткиця «Проби пера», 9-А клас

Документальні дані

Війська 1-го Українського фронту у результаті обхідного маневру й атаки з фронту, сьогодні, 11 лютого, заволоділи містом Шепетівка – великим залізничним вузлом і важливим опорним пунктом оборони німців. У боях за оволодіння містом відзначилися війська генерал-лейтенанта Черняховського, генерал-майора Афонина, генерал-майора Чувакова, генерал-майора Голосова, генерал-реїтенанта танкових військ Полубоворова, полковника Новохатька, артилеристки генерал-майора артилерії Флорова і льотчики генерал-полковника авіації Красовського. На ознаменування отриманої перемоги з'єднання і частини, які відзначилися у боях, представити до присвоєння найменування «Шепетівських» і нагородження орденами...

Отримали наймення «Шепетівських»: 151-а стрілецька дивізія; 12-а, 13-а, 56-а гвардійські танкові бригади; 1889-й самохідний гарматний полк; 37-й, 49-й дивізії бронепоездів; 319-й гвардійський гарматний полк; 1506-й винищувальний гарматний протитанковий полк

Юнкор Носов Олександр, 7-В клас

Били ворога від душі

Про що розповів солдатський гуртукник... Цей лист-гуртукник свого роду унікальний, адже датований одинадцятим лютого 1944 р., десь, коли було визволено Шепетівку від німецько-фашистських загарбників. Ось про що писав у листі до своєї матері в далекій Баку колишній командир саперного взводу 1137 стрілецького полку 351 стрілецької дивізії, Апол Ханасарович Надгальник. «Заразавіть, мамалі! 11/2-44. Шепетовка. Дорогая мама. За 1944 год пишу впервые. Помнитешь, война, некогда. За этот период я потерял саперов Литвинова, Люсина, Кузнецова, Мороз, Скрипка... 6 раз брал этот город. Ничего. У меня на счету 4 танка, 12 фрицев. На этой земле мой хозяин Миша Польгин один раз приказал меня за то, что отморозил пальцы, жук держал зубами. Миша – смертельная вещь. Ничего, бьем этих гадов от души. Мио саперы не спят и не спаюте... Арфени скажи, что без победы я не приеду. Береги сестричку».

Целую, твой Апол. 11/2-44 «Я Юні сідомити 7-В класу НВОН2

Діти-герої

«...Облитий фашистским бензином і штик мене криз, як буряв, Простим правоборцем невиним я мовчки і юно згоряв...» П. Карась

Шепетівський Данко

Воледа Ковальчук народився 7 листопада 1926 року в с. Травині Шепетівського району. Пізніше сім'я переїхала до Шепетівки, де він закінчив 8 класів, вступив до комсомолу, мріяв про подальше навчання. Війна страшним чорним вороном вдерлася у його молодість. Воледа став членом Шепетівської молодіжної підпільної організації, яку очолював Георгій Давтяк-Кухалейшвілі. Партизанське командування підпільникам наказало: уночорніч ніч 1941 року зупинити на кілька діб фашистські ешелони на всіх напрямках Шепетівського залізничного вузла. Операцією доручили Воледі Ковальчуку, який працював у депо спосарем і Валі Жукову. Хлопці непомітно підклали міни під рейки. Але в цей час із території несподівано виринув маневрний паровоз. Могутиа вибухова хвиля підняла його і поставила уперек колій. Воледа метнувся у бік, але внів, підхопленої осколками. З усіх боків до нього бігли гітлерівці. На платформі біля вокзалу почався допит, його проводив начальник залізничної жандармерії обер-лейтенант Крюгер. Воледа не вимовив жодного слова і тоді, коли його зв'язали і кинули на рейки, фашисти пустили на хлопця паровоз, відірвали ноги, але і цього було замало катам. Крюгер наказав обливи Воледу бензином, а після цього кинув на нього запалений сірник. Воледа загинув як герой, і не вдалося фашистам зламати його, і не вдалося вирвати із серця відданість Батьківщині.

Юнкор Орищук Андрій, 6-В клас

Спогади воєнного лихоліття

Із усіх очевидців...

Шістьдесят шість років минуло з того часу, коли Радянські війська переможним кроком визволяли село Шепетівщини від німецьких загарбників. До початку війни Шепетівка була маленьким провінційним містечком, яке налічувало 30 тисяч мешканців. Економічний ріст міста у передвоєнний період був зумовлений тим, що через Шепетівку проходила залізниця. Ними з притаманною їм педантичністю і метушливою жорстокістю приступили до здійснення своєї окупаційної політики на території міста. В Шепетівці німецька адміністрація запровадила систему диного грабунку і свавілля. Са влада, згідно наказу Гітлера від 17 липня 1941 року «Про управління зайнятими східними областями», була зосереджена в руках гебтсомсара, який одноособово представляв владу в місті.

Розповідають жителі с. Вовківці Шепетівського району

Василь Миколайович Полицьку, 1929 року народження - У нашому селі німці з'явилися на початку 1942 року, проте їх багато не було. Вони здійснювали наїзди. Наглядали за селом поліція. Був і староста. Поліції були поганими. Одного разу партизани спалили їхні хати, а поліція (молодого чоловіка) убили. Вони мали намір вбити й інших поліцаїв, але не застали їх вдома. Коли розпочалося визволення сіл, то німці висадили людей з довбівок і гнали у напрямку більших залізничних станцій для подальшого вивезення їх до Німеччини. У Вовківцях десь із місяць жили люди з Плесні, а потім нас усіх познали на Пеняцях; Пузирки, Чотирьоби. Пили козюкою; посередній ми, а по боках – німці. З вовків чан вони не дуже знаймалися. А от людей із сусіднього села Пришутини, які не могли тіти, усіх повбивали. Серед них були тітні та хворі люди... Віра Гнатівна Гадюк, 1929 року народження - Бій, який шивав за визволення нашого села, ми бачили не могла, бо нас усіх німці висадили. Ми з родиною потрапили у с. Тишевичі. Там пробули близько тижня. Тіти не було що, і мене, як наймолодшу, послали назад у село набрати картоплі. Старші боялися тіти, бо з дорослими дітьми німці не церемонилися. Я була у хаті, коли почула, що біля оселі з'явилися німці. Зайшли вони, забрали мене і привезли їх підвантажі худоби. Я дуже злякалася. Коли підійшли до глибокого яру, я вскоцила туди і побігла. У яру було багато води, але я на це не зважала. Коли вже прибігла, то побачила, що вся мокра. А їжу так і не принесла. Мати плакала і Бога дякувала, що я жива повернулася... Минають роки, але війна не забувається. Розповіді очевидців змушують замислитися над трагедією і подвигом народу.

Юнкор Гайтан Валентин, 6-В клас

Схилили голови перед визволителями

День 11 лютого 1944 р. – особливий для жителів міста Шепетівки. І скільки б не відозвеніло зим, не відійшові весен, залишається ця дата в пам'яті, як друге народження.

Спогади сімочисних ветеранів стають все історією, героїчною та мужньою. Петро Йосипович Пількевич у 1944 році в складі 217-го артилерійського полку 60-ї армії звільняє наше місто. Своє перше бойове хрещення отримав солдат у бою на Халхин Гом (Монголія). Брав участь у тяжких боях під Московью. Його артопек звільняв Аронот, Ніжин, Чернівці, Київ. За звільнення столиці України отримав першу воєну нагороду. Після боїв у Любарському районі, що на Житомирщині, визвольний шлях артилеристів проліт у Шепетівському напрямку. Із спогадів визволителя: «Ще з Любана командування направило в місто передозвнення у німецьку форму військового, що добре володів німецькою мовою, та радиста. Вони знайшли сховище, звідки передавали найважливіші розвідувальні радіограми про фашистські переміщення, про чисельність військових і техніки. Можливо, розвідувальні секретні повідомлення і визначили вдалий момент визволення міста.» За бойові заслуги Петро Йосипович був нагороджений орденами Вітчизняної війни І-ІІ ст., Слави ІІІ ст., Червоної Зірки, медалями «За бойові заслуги».

Юні сідомити 7-Б класу

Шепетівку звільняли від німців ліві, салютуючи – праві...

У холі Рівне-Луцької операції 60-А армія оволоділа Шепетівкою остаточно 11 лютого 1944 року. Після смертельного поранення 1 березня 1944 року М. Ф. Ватутіна військами фронту командув Маршал Радянського Союзу Г.К.Жуков, котрий розробляв стратегію проведення Покровсько-Чернівецької операції, в ході якої від загарбників звільнено, зокрема, всі населені пункти Шепетівського й тодішнього Гринівського районів. У другій половині січня 30-а армія вела запеклі бої на підступах до Шепетівки. В оперативному донесенні начальник штабу артилерії підполковник Зубарев 27 січня доповідав: «Війська Камі, частинами 23-го, 18-го і 15-го стрілецьких корпусів, після артпідготовки о 10 год 30 хв. перейшли в наступ... О 21-й годині вийшли на рубіж: Гоголів, Перемішув, Цвігюха, Кам'янка, північні околиці Шепетівки, Судиловка, Травлина, В. Медведівки... Протиники під ударами наших військ відходять у південно-східному напрямку». Це була перемога!

Гурткиця «проби пера»